

Eläinten hyvinvoinnin ja terveyden valvonta Siilinjärven ympäristöterveysalueella (Siilinjärvi, Lapinlahti, Kaavi, Tuusniemi ja Rautavaara) ja Kuopiossa

Vuonna 2020-2022 tehdyt eläinsuojelu- ja eläintautilainsäädännön mukaisten tarkastusten määrät näkyvät alla olevassa taulukossa. Kiireettömiä eläinsuojelukäyntejä ja eläinsuojelu- uusintatarkastuksia siirtyy työvoimatilanteesta johtuen osittain myös vuodelle 2023. Jonossa on tällä hetkellä 80 uusintatarkastusta ja 60 uutta tarkastusta.

Ns. määräaikaistarkastukset kohdentuvat eläinsuojelulain 24 § mukaisiin ilmoituksenvaraisiin seura- ja harraste-eläinten pitopaikkoihin (esim. kennelit, hevostallit, eläinmyymälät ja eläinkaupat). Näiden kohteiden tarkastukset pyritään tekemään 4-5 vuoden välein.

Lemmikkieläinten kohdalla epäily kohdistui useimmiten eläimen riittämättömään liikuntaan ja eläimen pitopaikan tai pidon puutteisiin. Sairaana lemmikin asianmukainen hoito on laiminlyöty entistä useammin. Tuotantoeläinten eläinsuojeluepäilyissä syynä oli useimmiten pitopaikan ahtaus ja eläinten likaisuus. Tuotantoeläimiin kohdistuvien epäilyilmoitusten taustalla on usein tilalla tehdyt havainnot tai teuraseläinten huono kunto. Myös tuotantoeläimillä oli vuonna 2022 useampia eläinsuojeluilmoituksia, joiden taustalla oli sairaan eläimen hoidotta jättäminen tai myöhäinen hoidon aloittaminen.

Lemmikkien osalta tilanne korjaantui usein neuvonnalla tai määräyksellä ja lyhyellä määräajalla mutta myös lemmikkien osalta suuntauksena näyttäisi oleva tapausten pitkittyminen. Entistä useammin lemmikille on täytynyt etsiä kokonaan uusi pitopaikka tai se on jouduttu lopettamaan. Tuotantoeläinten osalta tilanteet usein pitkittyvät ja asian ratkaiseminen vaatii yleensä enemmän aikaa ja useamman tarkastuskäynnin samaan kohteeseen. Pitkittyneitä ja hankalia tapauksia on hoidettu yhteistyössä Itä-Suomen aluehallintoviraston ja poliisin kanssa mutta tapauksia on nyt pystytty paremmin hoitamaan loppuun asti myös omalla valvontaeläinlääkäritiimillä.

Alueella ei todettu helposti leviäviä tai vaarallisia eläintauteja. Vuoden 2022 aikana alueella oli useampia työllistäviä nautakarjojen salmonellatapauksia ja niihin liittyviä näyteenottoja.

Eläinsuojeluilmoitusten ja käyntien määrä on vuoden 2022 aikana ollut selvässä kasvussa. Eläinsuojelutapausten vakavuus on lisääntynyt koko ajan. Jos virkoja ei saada lisättyä, on vaarana, että tehtäviä jää hoitamatta tai niiden hoitaminen viivästyy ja nykyiset viranhaltijat uupuvat ja vaihtavat työpaikkaa. Valtaosa eläinsuojelutarkastuksista tehdään parityönä minkä vuoksi neljäs valvontaeläinlääkäri nopeuttaisi ja tehostaisi toimintaa.

Henkilövajauksen takia kaikkia vuodelle 2022 suunniteltuja maidontuotantotilojen hygientarkastuksia ei saatu tehtyä.

Eläinten hyvinvoinnin ja terveyden valvonnan käyntimäärät vuonna 2020 - 2022 yhteistoiminta-alueella ja Kuopiossa

	2020			2021			2022		
	Eläinsuojelukäynnit		Tautivalvonta	Eläinsuojelukäynnit		Tautivalvonta	Eläinsuojelukäynnit		Tautivalvonta
	Epäilyyn perustuvat	Vuositarkastukset		Epäilyyn perustuvat	Vuositarkastukset		Epäilyyn perustuvat	Vuositarkastukset	
Yhteistoiminta-alue	102	10	20	97	0	43	120	0	45
Kuopio	126	5	29	97	0	41	138	0	21
Yhteensä	228	15	49	194	0	84	258	0	66
Yhteensä	243		49	194		84	258		66

Eläinsuojeluilmoitusten määrä on kasvanut:

Vuosi	Ilmoitusten määrä/kpl
2020	296
2021	309
2022	473
2023 tähän mennessä	187

Valvonta-alueen väestöpohja on suuri ja alueella on runsaasti tuotantoeläimiä:

Kunta	Väkiluku	Lemmikit	Tuotantoeläimet
Kuopio	122 590	n. 28 000	26 399
Siilinjärvi	21 243	n. 4 800	5 857
Lapinlahti	9 094	n. 2 100	9 153
Kaavi	2 689	n. 600	1 616
Tuusniemi	2 395	n. 550	1469
Rautavaara	1 475	n. 340	1019